

гуманізація суспільства. Можна підсумувати, що гуманізація із сфер суто ідеологічних проблем все більше націлена на проблеми фактичні, що і надало гуманістичній проблематиці рис реалізму.

Сучасні науковці продовжують працювати над гуманістичною проблематикою, беручи до уваги історичні, ідеологічні, прагматичні аспекти, використовуючи контексти національного розвитку, європейської інтеграції, світових або європейських стандартів життя, адаптації національного законодавства тощо. Синергія цих аспектів та контекстів свідчить про складність питання гуманізації суспільного буття в Україні, про необхідність вироблення загальнодержавних підходів до проблеми прав людини та гарантії їх реалізації в сучасних умовах, про розширення можливостей людини мати гідні та вільні умови свого розвитку. [2,3].

З'ясування змісту гуманізму на сучасному та майбутньому етапі розвитку суспільства, урахування особливостей та практичних проявів гуманізму в різних галузях права та сферах буття, визнання центричності гуманізму у питаннях суспільного розвитку для професіоналів правоохоронної діяльності є основою світоглядної та професійної культури, основою формування свідомого та відповідального ставлення за майбутнє України та світу.

Список використаної літератури

1. М. В. Попович . Гуманізм // Енциклопедія Сучасної України: електронна версія [веб-сайт] / гол. редкол.: І.М. Дзюба, А.І. Жуковський, М.Г. Железняк та ін.; НАН України, НТШ. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. URL: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=24649

2. Погребняк С. Втілення принципу гуманізму в праві / С. Погребняк // Вісник Академії правових наук. – 2007. – № 1 (48). – С. 35–41.

Основні принципи професійної етики поліцейського: пам'ятка / В. М. Кравець, Т. А. Кумеда, О. В. Павлишин, Г. М. Петрова та ін.; за наук. ред. М. В. Костицького. К.: Нац. акад. внутр. справ, 2020. 48 с

Гайдаш Катерина Олександрівна
студентка 1 курсу ННІ №3
Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: **Стус В. І.**
старший викладач кафедри
філософії права та юридичної логіки

ЕТИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО

Ефективне виконання професійних завдань вимагає від поліцейського різносторонності в розвитку особистості, вміння швидко вирішувати

конкретні ситуації. Важливим етапом у навчанні майбутніх поліцейських є формування навичок, знань і вмінь правильно формувати свої думки і ефективно доводити їх до громадян. Саме комунікація поліцейського є вагомою складовою його кар'єрного росту і професійного виконання службових обов'язків.

Безпосередньо комунікація - це смисловий та ідеально- змістовний аспект соціальної взаємодії, обмін інформацією в різноманітних процесах спілкування.[1, с.8] Мова є показником рівня культури будь якого спеціаліста, в тому числі і правоохоронця. Опанування принципів і засад ділової комунікації є свідченням професійної зрілості фахівців. Важливим чинником підвищення ефективності роботи органів поліції є налагодження відносин з населенням на засадах партнерства. Це безпосередньо впливає на ефективність діяльності органів Національної поліції. [1, с.11]

Етичні передумови здійснення будь-якої власне людської комунікації, і професійної також, передбачають засвоєння культури гуманізму, гідності, поваги, співчуття, толерантності, любові. За будь-яких обставин і стосовно будь-якої людини, як у робочий, так і в неробочий час поліцейський зобов'язаний дотримуватися норм професійної етики.[3]

Працівник поліції повинен володіти базовими професійними знаннями, етичними компетентностями, цінностями та принципами професійної етики , усвідомлювати місію та ризики поліцейської служби, бути дисциплінованим та відповідальним, мати достатні навички з основ психології. Ефективність його комунікаційної компетенції залежить від якості контакту із різними групами населення. У спілкуванні працівник поліції повинен дотримуватись мовленнєвого етикету, не підвищувати голос, уникати лайливої лексики, уважно слухати співрозмовника. З громадянами поводитися стримано, доброзичливо, відкрито, уважно і ввічливо, викликаючи в них повагу до поліції і готовність співпрацювати, контролювати свою поведінку, почуття та емоції, не дозволяючи особистим симпатіям або антипатіям, неприязні, недоброму настрою або дружнім почуттям впливати на прийняття рішень та службову поведінку, мати охайний зовнішній вигляд, бути у встановленій формі одягу, дотримуватися норм ділового мовлення. [4]

Саме від розмови з правопорушником, свідками він отримує важливу інформацію, керує процесом ведення бесіди, іноді у важких умовах, також передає вербальну інформацію.

Комунікативною компетенцією вважається спроможність особою встановлювати і підтримувати необхідні контакти у суспільстві, яка включає уміння змінювати коло спілкування, розуміти співрозмовника, а також передбачати наслідки різних комунікативних ситуацій. [1, с.11]

Для точного розуміння поняття комунікативної компетентності необхідно виділити її складові, такі як орієнтовність у різноманітних ситуаціях спілкування, здатність ефективно взаємодіяти з оточенням завдяки розумінню себе й інших при постійній зміні психічних станів,

міжособистісних відносин а також сюди належать знання, вміння і навички конструктивного спілкування.

Під поняттям конструктивного спілкування розуміють такі методи, прийоми і засоби спілкування, які в повній мірі забезпечують взаємне розуміння та емпатію партнерів по спілкуванню та можливих учасників конфліктів.

Кожного дня працівник поліції зустрічається із різними комунікативними ситуаціями. І переважно вони мають агресивний характер, і негативно впливають на психічний стан поліцейського. Тому для найбільш точного визначення комунікативної компетенції працівників поліції науковці ввели такий термін, як «агресивне комунікативне середовище». Воно полягає у контакті поліцейського із агресивними проявами осіб, протистоянні позицій, а також у відкритому конфлікті різного ступеня, який пов'язаний із негативною емоційною напругою для працівника.

Саме контакти такого характеру складають основу фахового спілкування працівника поліції. На кожного працівника вони впливають по різному, тому у частини працівників чинник агресивності середовища спілкування може викликати високу напруженість міжособистісних контактів.

Характеризуючи комунікативну компетентність необхідно зауважити, що досвід переживання, якого набуває працівник поліції в процесі групової роботи, стає важливою емоційною складовою комунікабельності особистості.

Для того аби поліцейський професійно виконував свої службові завдання і спілкування з населенням було на найвищому рівні потрібно сприяти емоційному розвантаженні у вигляді різноманітних тренінгів. Які також сприяють розширенні кола навичок, знань і вмінь працівника.

Поняття тренінгу постає перед працівниками, як ефективний метод опанування новими навичками, неформальне спілкування, отримання нових знань, а також найбільш успішні моделі мовленнєвої поведінки.

Науковці виділили декілька прикладів тренінгів, які можуть сприяти кращій працездатності поліцейських, серед них є тренінг партнерського спілкування, мета якого полягає у формуванні навичок ефективної партнерської взаємодії. Також сюди відносяться тренінги взаємодії в агресивному середовищі, сутність якого полягає у надбанні навичок самоконтролю і поведінки в ситуації сутички інтересів, невмотивованої агресії. [2, с.8]

У своїй професійній діяльності, поліцейські зустрічаються не лише із правопорушеннями, а й з широким колом людей, яких стосується злочин, це мається на увазі потерпілі, свідки, посадові особи. В усіх цих осіб різноманітний спосіб мислення, система стосунків, індивідуальні переваги з різних питань. Але працівник поліції обмежений у часі і просторі для більш поглибленого вивчення кожного з цих осіб, тому можна сказати що професійна діяльність працівників поліції вимагає швидкого розуміння

ситуації і поведінки цих осіб, а також ефективно прийняття запобіжного заходу.

Під час виконання службових обов'язків поліцейський повинен не лише дотримуватись етичних правил а й поважати і не порушувати права та свободи людини, до яких, зокрема, відносяться права: на життя; на повагу до гідності; на свободу та особисту недоторканність; недоторканність житла; на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань; на свободу світогляду і віросповідання; володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності; на мирні зібрання; на свободу пересування, інші права, які передбачені Конституцією та законами України, міжнародними договорами України. Також поліцейський зобов'язаний виявляти повагу до гідності кожної людини, справедливо та неупереджено ставитися до кожного, незважаючи на расову чи національну приналежність, мову, стать, вік, віросповідання, політичні чи інші переконання, майновий стан, соціальне походження чи статус, освіту, місце проживання, сексуальну орієнтацію або іншу ознаку.[4] Комунікативні компетентності можуть бути добре розвинутими і у злочинців (наприклад, шахраїв), професійний поліцейський вирізняється саме тим, що має зрілу професійну моральну культуру та вступає у професійну комунікацію з різними категоріями комунікантів з високою метою правоохоронної діяльності.

Список використаних джерел:

1. Крашеннікова Т.В. Комунікативна компетенція працівника Національної поліції: навч. Посібник-Дніпро: Адверта, 2017-107 с.
2. Червоний П. Д. Формування комунікативної компетентності в процесі підготовки курсових офіцерів до виховної роботи методом тренінгу. Вісник Харківської державної академії культури: зб. наук. пр. / Харк. держ. акад. культури ; відп.ред. В.М. Шейко. – Харків : ХДАК, 2009. – Вип. 24. – С. 218-224.
3. Якими є вимоги до етичної поведінки поліцейських. URL: <https://ldn.org.ua/consultations/yakymy-je-vymohy-do-etychnoji-povedinky-politsejskyh/> (дата звернення 26.03.2021)
4. Про затвердження Правил етичної поведінки поліцейських. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1576-16#Text> (дата звернення 26.03.2021)